

Even voorbij Kerkrade stapten Gilbert en zijn vader uit de lelijke, donkergele LTM-tram. Ze liepen een dorp uit, achter de blauw gekielde jongen aan die als kruier hun bagage droeg, Gilberts koffertje, de heuvel op waar in de verte het internaat al in het klein opdoemde. De twee zwegen eerst nog, de vader hoog en breed met lange passen van zijn benen in streepjespak, de kleine zoon met telkens twee stappen in een huppelend pogen tot bijhouden met zijn bekouste kuiten in de korte pijpen van zijn ruwe broek. Twee mijmerende hoofden naar de grond gericht, een zometeen-gesprek voorbereidend. De jongen keek met vluchtige ogen van het macadam naar de velden en de verschietende horizon, alles onbekend en vijandig met in de verte een vreemde toekomst. De jonge kruier voor hen floot schel voor zich uit en reageerde onverschillig toen de vader stilte siste.

Uit de ernst van vader Van Dissels weifelende gezicht kwamen nu de woorden, zacht en langzaam, dan weer goedig of vermanend: 'Het is nu even vervelend voor je, jongen, maar je moet maar denken het duurt niet lang. Je zal gauw gewend zijn en dan zul je eens zien hoe plezierig het daar is. Weet je, je moet maar zo denken dat je broer Herman daar ook is geweest en dat hij daar ook snel gewend was. Je went echt sneller dan je denkt. Denk maar terug aan je vroegere school, daar was het in het begin ook heel vreemd. Natuurlijk, ik begrijp het heel goed, maar hoe gauw voelde je je er niet thuis. En je zal eens zien hoe aangenaam dat is, met al die jongens samen te zijn. En de paters, dat zijn ook allemaal goeie mensen, die alles doen voor je eigen bestwil. Ik wed dat als je weer met de vakantie thuis komt, je er heel graag weer terug naar toe verlangt.'

Gilbert draaide zijn gezicht schuin omhoog, naast vaders elleboog: 'Ja, vader, dat zal vast wel.' Maar hij meende er niks van. Hij was nooit erg ver-

trouwelijk geweest met zijn vader, kende hem niet als iemand waar hij zich ronduit tegen uit kon spreken, zoals tegen zijn vriendjes of tegen Herman. Hij had vader nooit anders beschouwd dan een vreemde, lange man, streng en hoog over hem heen buigend. En ook nu weer want nee, op school in de stad was heel anders en iedere middag kon hij naar huis en hij had er vrienden. Die waren nu allemaal ver weg, daarginds gebleven. In dit vreemde, heuvelige land kon het alleen maar akelig en vreemd zijn. Zijn knieën knikten, hij voelde een leegte in zijn kuiten en een krimpen in zijn buik en keel, en dat was niet van honger. De laatste dagen, sinds hun reis was hij met bijna alleen maar grote mensen geweest, die hij niet verder zag dan tot aan hun horlogeketting, geen een jongen met wie hij kon praten van hoofd tot hoofd. En trouwens, die vreemde jongens van hier vond hij er nóg akeliger uitzien en die kende hij niet eens.

Zijn vader begon weer: 'Moeder heeft gevraagd of ik je op het hart wilde drukken om je toch vooral elke week te verschonen. Zij heeft het je al gezegd maar ik moest het je nóg een keer zeggen want nu je in die dingen voor jezelf zal moeten zorgen, zou je het kunnen vergeten. En je moet je goed wassen en niet bang zijn als anderen je misschien een beetje plagen. En als je ziek wordt, of ongesteld zal ik maar zeggen, moet je dat dadelijk tegen de paters zeggen. En als het erger wordt, moet je ons schrijven. Dan komen wij over, je moeder of ik.'

Gilbert: 'Ja, vader.' Ze waren bij de muur van het gesticht, beider blik naar beneden, zwijgend.